

Guia docent

410101 - ADP - Aprenentatge, Conducta i Desenvolupament de la Personalitat

Última modificació: 30/09/2020

Unitat responsable: Facultat d'Informàtica de Barcelona
Unitat que imparteix: 410 - ICE - Institut de Ciències de l'Educació.

Titulació: MÀSTER UNIVERSITARI EN FORMACIÓ DEL PROFESSORAT D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA I BATXILLERAT, FORMACIÓ PROFESSIONAL I ENSENYAMENT D'IDIOMES (Pla 2009). (Assignatura obligatòria).
MÀSTER UNIVERSITARI EN FORMACIÓ DEL PROFESSORAT D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA I BATXILLERAT, FORMACIÓ PROFESSIONAL I ENSENYAMENT D'IDIOMES (Pla 2009). (Assignatura obligatòria).

Curs: 2020   **Crèdits ECTS:** 4.0   **Idiomes:** Català

PROFESSORAT

Professorat responsable: GEMMA GARCIA CALATAYUD

Altres: Llarden Fillat, Maria Flors

COMPETÈNCIES DE LA TITULACIÓ A LES QUALS CONTRIBUEIX L'ASSIGNATURA

Específiques:

CEMG2. Comprendre el desenvolupament de la personalitat de l'estudiantat i les possibles disfuncions que afecten a l'aprenentatge.
CEMG1. Conèixer les característiques de l'estudiantat, els seus contextos socials i les seves motivacions.
CEMG3. Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals.
CEMG4. Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten l'estudiantat amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge.

Genèriques:

CG6. Aprenentatge autònom: detectar deficiències en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.
CG1. Emprenedoria i innovació: identificar els elements que caracteritzen l'organització d'un centre docent, relacionar la planificació de l'ensenyament-aprenentatge amb els resultats obtinguts i fer propostes de millora.
CG4. Treball en equip: ser capaç de treballar com a membre d'un equip interdisciplinari i contribuir a desenvolupar tasques i projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat.

METODOLOGIES DOCENTS

La metodologia que s'utilitzi al llarg del màster vindrà determinada pel fet que el màster es desenvolupa en un sistema de semipresencialitat, és a dir, amb un nombre determinat d'hores destinades a la impartició de classes presencials i un altre nombre d'hores destinades al treball autònom de l'alumnat.

En qualsevol cas es pretén transmetre als alumnes que l'acte educatiu sigui una vivència engrescadora i fomentar el desenvolupament creatiu i imaginatiu de l'alumnat.

Metodologia per a les sessions presencials:

Les classes presencials s'organitzen amb una part teòrica i aplicacions pràctiques individuals i en grup.

Formació teòrica a partir de l'exposició per part del professor/a en gran grup (introducció del tema, presentació d'una situació pràctica breu, exposició dels continguts teòrics).

Introducció i orientació de l'aprenentatge de l'alumnat en l'aprenentatge dels continguts i l'assoliment dels objectius de l'assignatura.

Elaboració conjunta de conclusions significatives, especialment les que derivin dels treballs realitzats per l'alumnat.

Participació activa de cada alumne/a en el desenvolupament de les sessions de classe.

Treball de dinàmica de grups.

Es treballarà per a millorar el llenguatge expressiu i comunicatiu, tot emprant diferents materials (pissarra, revistes, material audiovisual i informàtic, fotografies, transparències...).

La millora del llenguatge expressiu es treballarà amb l'exposició oral dels treballs d'investigació.

Per millorar l'argumentació s'utilitzaran tècniques de simulació i d'anàlisi de casos pràctics i de debat.

Pràctica reflexiva, discussió en grup de diferents casos d'actuació real o fictícia de professors/res en acció. Treure'n conclusions.

Es treballarà segons convingui des del conjunt del grup gran i de grup petit.

Metodologia per a les sessions no presencials:

A la part no presencial es destacaran l'estudi dels aspectes teòrics (amb una bibliografia orientada), la resolució d'exercicis i casos, i la realització de treballs. El treball de la part no presencial s'organitzarà en tasques individuals o en petit grup.

Formació teòrico-pràctica per mitjà de la resolució de casos pràctics, en petit grup o individualment (anàlisi d'un cas pràctic i anàlisi d'un text teòric de referència).

Anàlisi i reflexió de diferents documents relacionats amb la temàtica, elaboració de treballs a nivell individual i de grup petit.

Facilitació del treball en equip.

Recerca de material per part de l'alumnat.

Elaboració de mapes conceptuals, resums, esquemes, síntesis.

Anàlisi de materials, casos pràctics, serveis, etc.

Elaboració de treballs d'investigació en petit grup i individualment.

Preparació de les sessions d'exposició oral individualment i en petit grup.

L'alumnat haurà de treballar amb diferents suports tecnològics i es fomentarà l'ús de les noves tecnologies de la comunicació telemàtica, sense que sigui en detriment de la reunió, que aporta un valor afegit al treball en equip.

Metodologia conjunta de les sessions presencials i no presencials:

S'entén que en un sistema semipresencial és especialment important la correcció dinàmica de tot allò que l'alumne/a duu a terme, especialment, allò que ha treballat o elaborat pel seu compte. La correcció dinàmica és, de fet, una de les millors eines per a l'avaluació formativa, que és alhora una magnífica activitat d'aprenentatge.

Raonament crític, fer autoavaluació de la pròpia actuació.

Correcció dinàmica d'exercicis i de treballs (en part en gran grup, en petit grup i individualment).

Raonament crític i coavaluació de les activitats exposades pels companys/es.

OBJECTIUS D'APRENTATGE DE L'ASSIGNATURA

En acabar l'assignatura l'estudiantat ha de ser capaç de:

Identificar les principals característiques de l'alumnat de secundària pel que fa a les actituds, comportaments i resultats acadèmics.
Identificar les motivacions acadèmiques de l'alumnat de secundària.

Relacionar, en casos reals, la personalitat de l'estudiantat de secundària amb llurs actituds.

- Identificar els mecanismes que afavoreixen l'aprenentatge i conèixer algunes de les principals teories que expliquen el procés d'ensenyament-aprenentatge.

Classificar i descriure les principals disfuncions que afecten l'aprenentatge de l'alumnat de secundària.

Elaborar propostes d'actuació pedagògica que permetin a diversos/ses estudiants/tes l'adquisició de coneixements, habilitats i aptituds intel·lectuals i emocionals.

Planificar la resolució de situacions educatives que afectin estudiants/tes amb diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge, prenent com a referència casos reals.

- Identificar les habilitats personals necessàries per a ser professor/a de secundària.

HORES TOTALES DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores grup gran	24,0	24.00
Hores aprenentatge autònom	72,0	72.00
Hores activitats dirigides	4,0	4.00

Dedicació total: 100 h

CONTINGUTS

Psicologia del desenvolupament i de l'educació

Descripció:

Desenvolupament cognitiu. Desenvolupament emocional i de la personalitat de l'adolescent. Desenvolupament social i de la identitat de l'adolescent. Processos psicològics bàsics i necessitats educatives.

Activitats vinculades:

Autoavaluació inicial (reflexió personal).

Resolució de casos pràctics referits a l'evolució de l'adolescent.

Competències relacionades:

CG4. Treball en equip: ser capaç de treballar com a membre d'un equip interdisciplinari i contribuir a desenvolupar tasques i projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat.

La classe com a grup i rols del professorat

Descripció:

Relació professorat-alumnat. Relacions dels/de les alumnes amb els adults i relacions entre iguals. Interaccions de l'alumnat, entre ells i amb els/les docents. Els diferents rols professionals del professorat. Dinàmiques de grup, resolució de conflictes, clima d'aula, disciplina i autoritat.

Activitats vinculades:

Resolució de casos referits a convivència.
Activitats cooperatives.
Treball de les habilitats verbals i no verbals del professorat.
Comentari de vídeos i articles.

Competències relacionades:

CG6. Aprenentatge autònom: detectar deficiències en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.

Processos de construcció i organització del coneixement

Descripció:

Construcció del coneixement, factors que intervenen. Motivació per a l'aprenentatge i les expectatives de l'alumnat i del professorat. Factors que determinen la diversitat. Aprendre i adquirir competències. Competències bàsiques i ensenyament bàsic. Transtorns més freqüents de l'aprenentatge.

Activitats vinculades:

Comentari d'un article.
Resolució de casos pràctics referits a la gestió del coneixement.

Competències relacionades:

CG4. Treball en equip: ser capaç de treballar com a membre d'un equip interdisciplinari i contribuir a desenvolupar tasques i projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat.

La planificació de l'ensenyament

Descripció:

Teories sobre l'ensenyament-aprenentatge. Processos d'ensenyament-aprenentatge. Gestió de l'aula. Ensenyament per a un aprenentatge constructivista. Principis bàsics de grups d'aprenentatge cooperatiu. Anàlisi de les necessitats educatives dels alumnes i atenció a la diversitat. Desenvolupament curricular i necessitats educatives especials. Disseny, execució i avaluació de propostes d'actuació.

Activitats vinculades:

Elaboració individual d'un mapa conceptual, comentari d'article o vídeo.

Competències relacionades:

CG6. Aprenentatge autònom: detectar deficiències en el propi coneixement i superar-les mitjançant la reflexió crítica i l'elecció de la millor actuació per ampliar aquest coneixement.

L'avaluació educativa

Descripció:

L'avaluació dins el procés d'ensenyament-aprenentatge. Diferents models d'avaluació.

Activitats vinculades:

Autoavaluació final (reflexió personal).

ACTIVITATS

AUTOAVALUACIÓ

Descripció:

L'estudiantat avaluarà els seus coneixements previs i finals respecte els continguts de l'assignatura.

Objectius específics:

En acabar aquesta activitat, l'estudiantat ha de ser capaç de:

- Detectar diferències en el seu coneixement i adonar-se del seu propi procés de formació com a professor/a de secundària.

Material:

Qüestionari inicial i final.

RESOLUCIÓ DE CASOS PRÀCTICS

Descripció:

L'estudiantat haurà d'analitzar i resoldre en petit grup els casos pràctics referits al contingut treballat i presentarlos posteriorment en gran grup.

Objectius específics:

En acabar aquesta activitat, l'estudiantat ha de ser capaç de:

- Conèixer les característiques de l'alumnat, els seus contextos socials i les seves motivacions.
- Comprendre el desenvolupament de la personalitat d'aquests alumnes i les possibles dificultats que afecten a l'aprenentatge.

Material:

Fitxa de presentació dels supòsits pràctics.

COMENTARI D'UN ARTICLE

Descripció:

L'estudiantat haurà d'aplicar els coneixements adquirits sobre un tema, en el comentari d'un article referit a aquests coneixements.

Objectius específics:

En acabar aquesta activitat, l'estudiantat ha de ser capaç de:

- Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals.

Material:

Articles.

ELABORACIÓ D'UN MAPA CONCEPTUAL

Descripció:

L'estudiantat haurà de sintetitzar els coneixements apresos i presentar-los en format de mapa conceptual.

Objectius específics:

En acabar aquesta activitat, l'estudiantat ha de ser capaç de:

- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten a l'estudiantat amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge.

Material:

Tot el material lliurat a l'estudiant.

ACTIVITAT COOPERATIVA

Descripció:

L'estudiantat haurà de treballar en equip per tal de presentar una proposta conjunta de resolució d'una situació d'ensenyament-aprenentatge.

Objectius específics:

En acabar aquesta activitat, l'estudiantat ha de ser capaç de:

- Elaborar propostes basades en l'adquisició de coneixements, destreses i aptituds intel·lectuals i emocionals.
- Ser capaç de treballar com a membre d'un equip interdisciplinari i contribuir a desenvolupar tasques i projectes amb pragmatisme i sentit de la responsabilitat.

Material:

Material de suport sobre l'aprenentatge cooperatiu.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

La qualificació d'aquesta assignatura es durà a terme de la següent manera:

- Participació i assistència: 10%
- Realització d'exercicis i resolució de problemes: 30%
- Realització d'un treball en grup del mòdul genèric i exposició oral: 40%
- Participació a l'aula i exposició oral d'un tema 20%

NORMES PER A LA REALITZACIÓ DE LES PROVES.

Es plantejaran activitats de caràcter individual, en petit grup i gran grup.

La preparació d'aquestes activitats es durà a terme majoritàriament fora de l'horari lectiu. L'exposició dels treballs realitzats es realitzarà en gran grup dins de l'horari lectiu.

Totes les activitats proposades formaran part de l'avaluació continuada.

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Nardone, G. Ayudar a los padres a ayudar a los hijos: problemas y soluciones para el ciclo de la vida.. Barcelona: Herder, 2015. ISBN 9788425433887.
- Vaello, J. Cómo dar clase a los que no quieren. Barcelona: Graó, 2013. ISBN 9788499800387.
- Funes, J. "Claves para leer la adolescencia". Cuadernos de pedagogía. Núm. 320 (enero 2003), p. 46-51.
- Carbo, J.M. "Dieciséis tesis sobre la disciplina". Cuadernos de pedagogía. Num. 284 (octubre 1999), p. 82-85.
- Pennac, D. Mal d'escola. Barcelona: Empúries, 2008. ISBN 9788497873253.
- Argiles, M.; Paredes, E.; Ribera, D. Deixa'm estar!: estratègies i propostes per educar adolescents. Malhivern, 2006. ISBN 9788477051589.
- Sans, A.. Per què em costa tant aprendre?: trastorns de l'aprenentatge. Barcelona: Edebe, 2008. ISBN 9788423683048.
- Carr, E.G.; Levin, L.; McConnachie, G.; Carlson, J.I. Intervención comunicativa sobre los problemas de comportamiento. Madrid: Alianza Editorial, 2010. ISBN 9788420665436.
- Novak, J.D. Aprendizaje significativo: técnicas y aplicaciones. Fuenlabrada: Cincel, 1993. ISBN 9788470464980.
- Vaello, J. El professor emocionalment competent: un pont sobre "aules" turbulentes. Barcelona: Graó, 2009. ISBN 9788478276981.
- Pérez Simó, R. Lo mejor y lo peor de la adolescencia. Cahoba Edicions SL, 2007. ISBN 9788498320657.
- Mora Teruel, F. Neuroeducación. Solo se puede aprender aquello que se ama.. segunda. Madrid: Grupo Anaya Publicaciones Generales, 2017. ISBN 9788491047803.

Complementària:

- Goleman, D. Inteligencia emocional. Barcelona: Kairós, 1996.
- Asensi, J.M. El desarrollo del tacto pedagógico: o la otra formación del educador. Barcelona: Graó, 2010. ISBN 9788478279036.
- Teixidó, J. Ser profesor de secundaria hoy: el desarrollo de competencias de gestión del aula, elemento clave de la profesión [en línia]. Girona: Universitat de Girona, 2001 [Consulta: 17/10/2018]. Disponible a:

http://www.joanteixido.org/pdf/gestio/profesorsecundaria_hoy.pdf.

- Latorre, A. La investigación-acción: conocer y cambiar la práctica educativa. Barcelona: Graó, 2003. ISBN 8478272925.
- Criterios psicopedagógicos y recursos para atender la diversidad en secundaria. Barcelona: Graó, 2004. ISBN 9788478273508.
- Aprender del conflicto: conflictología y educación. Barcelona: Graó, 2003. ISBN 9788478272976.
- Castejón, E.; López, C.; Selga, M. Inclusió digital a l'aula. Barcelona: Editorial UOC, 2016. ISBN 9788491163046.
- Marchesi, Á. Qué será de nosotros, los malos alumnos. Madrid: Alianza Editorial, 2005. ISBN 8420642665.